

KOOSKÕLASTUSTABEL

II kooskõlastusring

Kooskõlastaja või arvamuse esitaja	Eelnõu paragrahv, lõige, punkt	Märkuse või ettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud/selgitatud, mittearvestamise põhjus
Justiitsministeerium	§ 15 ³ lg 2	<p>Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega.</p> <p>I. Sisulised märkused</p> <p>1. Eelnõu § 1 punktis 3, millega täiendatakse kemikaaliseadust (KemS) §-dega 15¹–15⁶, esitatud § 15³ lõike 2 kohaselt peab füüsilisest isikust taotlejal või juriidilisest isikust taotleja juhatuse liikmetel olema liikluseaduse § 101 lõikes 1 nimetatud tervisetõend ja nad peavad vastama sama seaduse § 97 lõikes 7 või 8 nimetatud kategooria juhiloa omajale esitatud tervisenõuetele. Seletuskirjas (lk 8) tuuakse välja, et loa taotleja peab olema läbinud kas 1. või 2. gruppi kuuluva juhi tervisekontrolli. Sealjuures selleks, et läbida 2. grupi tervisekontroll, peab olema läbitud 1. gruppi kuuluva juhi tervisekontroll. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlemiseks sobib, kui on läbitud kas 1. gruppi või 2. gruppi kuuluva juhi tervisekontroll. Kas see tähendab, et isik, kellel on olemas kehtiv juhiluba, ei pea eraldi tervisekontrolli läbima? Tagamaks üheselt arusaadavuse nii normi adressaadile kui rakendajale, palume seda asjaolu seletuskirjas täpsustada.</p>	<p>Arvestatud osaliselt ja selgitatud.</p> <p>Seletuskirja on täiendatud. Vastava kategooria kehtiv juhiluba eeldab, et isikul on läbitud nõutud tervisekontroll. Oluline on, et piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutaja oleks läbinud tervisekontrolli ja talle on väljastatud sellekohane tervisetõend. See, kas isik omab ka kehtivat juhiluba või mitte ei ole piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise vaatest oluline.</p>

<p>§ 15⁴ lg 3</p>	<p>2. Eelnõu § 1 punktis 3, millega täiendatakse kemikaaliseadust (KemS) §-dega 15¹–15⁶, esitatud § 15⁴ lõike 3 kohaselt võivad Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) ning Kaitsepolitseiamet (KAPO) küsida piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlejalt kooskõlastuse andmiseks vajalikke dokumente ja lisateavet ning teha päringuid andmekogudesse. Kas sättega soovitakse piiritleda konkreetset loamenetlust PPA ja KAPO pädevust avaliku korra ja riigi julgeoleku ohu hindamisel? Sel juhul tuleks seaduses sätestada konkreetset, millistest andmekogudest ja mis andmeid on kooskõlastavatel asutustel õigus ohu hindamiseks töödelda. Vastasel juhul ei ole sellise üldise õiguse sätestamine vajalik ja see osa sättest tuleks välja jätta.</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud.</p> <p>Eelnõus on §-s 15⁴ täiendatud (lg-d 5 ja 6) PPA ja KAPO õigusi piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotleja isikuandmete kontrollimise ja töötlemise osas. Õigusselguse huvides täiendati eelnõu paragrahvi 15⁵ lõigetega 6 ja 7, millega kehtestati andmesubjekti õiguste piiramise sätted.</p>
<p>§ 45 lg 1</p>	<p>3. Eelnõu § 1 punktiga 7 täiendatakse kemikaaliseaduse § 45 pealkirja ja lõiget 1 pärast sõna „lõhkeaine“ sõnaga „soetamise“. Kehtiv § 45 sätestab vastutuse piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemise, sissetoomise, omamise ja kasutamise nõuete rikkumise eest. Esimesel kooskõlastusringil palusime seletuskirja täiendada ning tuua välja, kus konkreetset on sätestatud piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamise nõuded, viidates vastavalt asjakohastele seaduse ja/või EL määruse sätetele. Muudetud seletuskirjas (lk 12) märgitakse, et piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamise nõuete puhul lähtutakse määruse (EL) 2019/1148 artiklitest 5–7 ja 9. Artiklis 5 käsitletakse piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemist, sissetoomist, omamist ja kasutamist, artiklis 6 loa väljastamist ja selle menetlust, artiklis 7 tarneahela teavitamist ning artiklis 9 kahtlustäratavatest tehingutest, kaotsiminekutest ja vargustest teatamist. Leiame, et selgitus viidetega nimetatud artiklitele ei ole päris täpne ega ka piisav. Määruse (EL) 2019/1148 art 5 lõige 3</p>	<p>Arvestatud osaliselt ja selgitatud.</p> <p>Seletuskirja täiendatud: „Määruse (EL) 2019/1148 art 13 kohaselt kehtestavad liikmesriigid määruse (EL) 2019/1148 nõuete rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba hõlmab lisaks sisse toomisele, omamisele ja kasutamisele (olemasolev karistusnorm) ka soetamist ning sellest tingituna tuleb ka karistusnormi loetelu täiendada. Vastasel juhul võib tekkida olukord, kus isik rikub oluliselt soetamise</p>

	Seletuskiri	<p>sedastab, et üldsuse hulka kuuluval isikul peab olema piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamiseks, sissetoomiseks, omamiseks või kasutamiseks loa andmise korra kohaselt saadud luba ning ta peab selle taotluse korral esitama. Samuti kajastavad „soetamist“ teised nimetatud artiklid, kuid karistusnormide kehtestamine määruse nõuete rikkumise eest tuleneb määruse (EL) 2019/1148 artiklist 13. Kuna artikli 13 kohaselt peavad kehtestatud karistused olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, palume lisaks viitele artiklile 13 lisada ka põhjalikum selgitus kehtiva karistusnormi laiendamise vajalikkuse kohta, samuti hinnang tõhususele ja proportsionaalsusele.</p> <p>Lisaks juhime tähelepanu asjaolule, et KemS § 45 näeb juriidilisele isikule maksimaalse karistusena ette kuni 32 000 euro suuruse rahatrahvi, kuigi karistusseadustiku § 47 kohaselt võib juriidilist isikut karistada kuni 400 000 euro suuruse rahatrahviga. Palume hinnata, kas praegune valitud trahvimäär täidab eesmärki või on vajalik selle tõstmine.</p> <p>Samuti tekib küsimus määruses ettenähtud vastutuse rakendamise kohta. Määruse (EL) 2019/1148 art 3 punkti 8 kohaselt on üldsuse hulka kuuluv isik füüsiline või juriidiline isik, kelle tegutsemise eesmärk ei ole seotud tema kaubandus-, äri- ega kutsetegevusega. Karistusnorm eristab "füüsilist isikut" ja "juriidilist isikut", mistõttu ei ole selge, kuhu ja kuidas paigutub "üldsuse hulka kuuluv isik". Palume seletuskirjas selgitada, kuidas täpsemalt sellise isiku suhtes karistusnormi kohaldatakse. Lisaks palume arvestada ka eelnõu failis keeleteoimetaja tehtud ettepanekut sõnastada ümber lauseosa „üldsuse hulka kuuluva isiku“.</p> <p>II. Märkused eelnõu mõju kohta 4. Eelnõu § 1 punktiga 6 täiendatakse KemS § 32 lõike 4 sissejuhatavat lauseosa, et lisaks Päästeametile</p>	<p>nõudeid, aga võimalus teda selle teo eest karistada puudub.</p> <p>KemS § 45 näeb juriidilisele isikule maksimaalse karistusena ette kuni 32 000 euro suuruse rahatrahvi ning seda käesoleva eelnõuga ei tõsteta, vaatamata sellele, et karistusseadustiku § 47 võimaldab juriidilist isikut karistada kuni 400 000 euro suuruse rahatrahviga. Karistusmäär ei ole mõistlik ega proportsionaalne tõsta olukorras, kus piiranguga lõhkeaine lähteaine käitlemise nõuete osas karistusi varasemalt määratud ei ole. Kui loa väljastamine peaks tekitama olukorra, kus KemS § 45 nõudeid hakatakse suurel määral rikkuma, on võimalik trahvimäärasid muuta.</p> <p>Termin „üldsuse hulka kuuluv isik“ asendati terminiga „isik“, mis hõlmab nii füüsilisi kui juriidilisi isikuid.</p> <p>Kui menetlust alustatakse isiku suhtes, tuleb seda lahendada juhtumipõhiselt. Sõltuvalt sellest, kas tegu on füüsilise või juriidilise isikuga, tuleneb ka karistusnormi alus § 45 lg-st 1 või lg-st 2.</p> <p>Selgitatud.</p>
--	-------------	---	--

	<p>kooskõlastamiseks esitamisega edastatakse edaspidi Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) arvamuse andmiseks üld-, eri- või detailplaneering ja ehitusprojekt samas lõikes loetletud juhtudel. Palume kavandatud muudatuse osas täiendada seletuskirja järgmistes punktides vastavalt:</p> <p>4.1. Punkti 1.1. „Sisukokkuvõte“ palume lisada ka siseriiklikust vajadusest tingitud muudatuse, selle eesmärgi ja teabe, keda muudatus mõjutab.</p> <p>4.2. Punktis 1.3. „Märkused“ palume selgitust muuta siseriikliku muudatuse osas, kuna eelnõu ei ole enam seotud üksnes Euroopa Liidu (EL) õiguse ülevõtmisega. Lisaks tuleb põhjendada, miks 2. kooskõlastusringil lisandunud riigisisese vajadusest lähtuva muudatuse puhul ei koostatud väljatöötamiskavatsust (VTK), viidata ka vastavale VTK mittekoostamise erandile, kuna EL õiguse ülevõtmise alus lisandunud siseriikliku muudatuse osas ei kohaldu.</p> <p>4.3. Punktis 2 „Seaduse eesmärk“ palume märkida, et eesmärk on ka käitamisloa menetluse planeerimisfaasis menetlusosaliste aja kokkuvõtteid ning menetluse lõppfaasis ebaõnnestunud menetluste arvu vähendamine.</p> <p>4.4. Punktis 6 „Seaduse mõjud“ palume esitada ka lisandunud muudatuse mõjuanalüüs ning kirjeldada mõju TTJA-le ning ettevõtjatele. Mõjuanalüüsis tuleks käsitleda töökoormuse muutust TTJA-le, teisalt ka halduskoormuse ja kulude võimalikku muutust ettevõtjatele. Andmetest tuleks lisada selliste menetluste arv aastas (varasemate aastate statistika põhjal). Võimalusel palume lisada andmed ka selle kohta, kui palju on neist menetlustest olnud selliseid, mis on alles viimases faasis käitamisloa väljastamisel ebaõnnestunud ning mille läbikukkumist oleks saanud käesoleva muudatusega ära hoida.</p>	<p>Muudatus, mis puudutas TTJA-le dokumentide edastamist arvamuse andmiseks, jäetakse käesolevast eelnõust välja. Sellest tulenevalt ei ole vaja mõjude osa täiendada.</p>
--	---	--

	Eelnõu ja seletuskiri	Lisaks tuleb märkida ka mõjutatud valdkonnas tegutsevate ettevõtjate koguarv Eestis. III. Muud märkused eelnõu ja seletuskirja kohta 5. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu failis jäljega tehtud märkustega.	Arvestatud.
--	-----------------------	---	-------------

<p>Siseministeerium</p>	<p>§ 15²</p>	<p>Siseministeerium kooskõlastab eelnõu esitades järgmised märkused.</p> <p>1. Eelnõu § 1 punktis 3 toodud kemikaaliseaduse (edaspidi <i>KemS</i>) § 15² näeb ette piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa kontrollieseme ja kontrolli teostajad. Kõnesoleva sätte lõike 1 punkti 2 kohaselt antakse piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba, kui taotleja ei ole karistatud esimese astme kuriteo, riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona, lõhkeseadeldist või tulirelva kasutades, või tema karistusandmed on karistusregistrist kustutatud.</p> <p>Seletuskirjas on toodud: „<i>KarRS-i § 18 lõige 4 sätestab, et kui päringu teeb isik enda kohta või kui registrist päringu tegijaks on KarR-i § 19 lõikes 1 nimetatud isik (punkt 5 – valitsusasutusel ja kohaliku omavalitsuse asutusel seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga sätestatud ülesannete täitmiseks) või registri arhiivist päringu tegijaks on KarRS-i § 20 lõikes 1 nimetatud isik, märgitakse registri väljavõttes kõik KarRS §-s 12 nimetatud andmed. KarRS-i § 20 lg 1 punktis 9 sätestatud päringu väljavõtte väljastatakse sama paragrahvi lõikes 21 sätestatud korras.</i>“.</p> <p>Märgime, et eelnõu ja seletuskirja koos lugedes jääb ebaselgeks, kas taotleja kohta karistusregistri arhiivis olevad andmed omavad loa väljastamise otsustamisel tähtsust või mitte. Eelnõust võib aru saada, et loa saamise eelduseks on asjaolu, et isikul ei ole karistust ehk andmed karistusregistris puuduvad. Karistusregistri seaduse (edaspidi <i>KarRegS</i>) § 5 lõike 1 kohaselt on registrisse kantud isiku karistusandmetel õiguslik tähendus isiku karistatuse ja kuriteo või väärteo korduvuse arvestamisel kuni andmete kustutamiseni. Lisaks, karistusregistri arhiivist andmete saamiseks peab õiguslik alus tulenema KarRegS-i § 20</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud.</p> <p>Seletuskirja täiendatud järgmise tekstiosaga „Karistusregistri andmed ei sisalda registrist kustutatud andmeid ega ka arhiivi kantud andmeid, sest TTJA-d ei ole nimetatud KarRS § 20 lg 1 loetelus. Käesoleva eelnõu muudatustega ei anta TTJA-le juurdepääsu karistusregistri arhiivi andmetele.“.</p>
--------------------------------	-------------------------	---	--

	<p>§ 15⁴</p>	<p>lõikest 1 ning nende õiguslik tähendus KarRegS-i § 5 lõikest 2. Kehtivas seaduses seda ei ole, samuti ei tehta vastavat muudatust eelnõuga. Tulenevalt eeltoodust palume selgitused seletuskirjas täiendavalt üle vaadata.</p> <p>2. Eelnõu § 1 punktis 3 toodud KemS-i § 15⁴ käsitab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse lahendamist ja kooskõlastamist. Lõige 1 näeb ette, et Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi <i>TTJA</i>) lahendab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse 30 päeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kooskõlastuse saamisest arvates. Viidatud lõige 2 näeb ette, et TTJA edastab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse Politsei- ja Piirivalveametile (edaspidi <i>PPA</i>) ning Kaitsepolitseiametile (edaspidi <i>KAPO</i>), kes KemS-i § 15² lõike 2 punktides 2 ja 3 sätestatud pädevuse piires kontrollivad ja kooskõlastavad või jätavad piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse põhjendatult kooskõlastamata 14 päeva jooksul dokumentide laekumise päevast arvates. Kui kooskõlastav asutus ei ole tähtaja jooksul piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust kooskõlastanud ega taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse taotlus vaikimisi kooskõlastatuks.</p> <p>Sama paragrahvi lõike 5 kohaselt teavitatakse piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmisest keeldumise korral taotlejat keeldumise õiguslikust alusest. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmisest keeldumise põhjust ega sellega seonduvat teavet, kui see seab ohtu avaliku korra või riigi julgeoleku kaitse, ei avaldata taotlejale ega muule isikule. Seoses taotluse lahendamisega toome välja mõned kitsaskohad, millele võiks täiendavalt tähelepanu pöörata. Märgime, et lõike</p>	<p>Osaliselt arvestatud ja selgitatud.</p> <p>Ei saa võrrelda LMS § 37 lg 4 kohase veoloo väljastamist KemS kohase piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa väljastamisega, sest vedude puhul on seotud rohkem osapooli (sõltuvalt olukorrast tootja/levitaja, vedaja, turvateenuse pakkuja, lao omanik, sõltuvalt olukorrast ka teiste liikmesriikide kooskõlastused jne) kui üksnes taotleja ja järelevalveasutused.</p> <p>Kui PPA ja KAPO ei kooskõlasta taotlust, peavad nad sellest TTJA-d teavitama ja põhjendama. Kui põhjendus sisaldab asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud infot või riigisaladuse infot, tuleb asutuste vahel eraldi kokku leppida, kuidas sellist infot edastatakse, võib olla on vajalik sõlmida koostöökokkulepe. Neid tingimusi ja korda, kuidas asutused omavahel infot jagavad KemS-s ei reguleerita.</p>
--	-------------------------	--	--

	<p>1 sõnastus, mille kohaselt TTJA lahendab taotluse 30 päeva jooksul kooskõlastuse saamisest arvates, ei ole kõige õnnestunud. PPA ja KAPO võivad taotluse ka mitte kooskõlastada, aga taotlus tuleb TTJA-l ikkagi lahendada ja otsus taotlejale teatavaks teha. Näiteks lõhkematerjaliseaduse § 37 lõike 4 kohaselt otsustab TTJA loa andmise 10 tööpäeva jooksul kõigi nõutavate dokumentide laekumise päevast arvates.</p> <p>Seletuskirjas selgitatakse: <i>Lõike 2 kohaselt edastab TTJA piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse PPA-le ja KAPO-le, kes vastavalt § 15 lg 2 punktidele 2 ja 3 (avalik kord ja riigi julgeolek) kooskõlastavad või jätavad piiranguga lõhkeaine lähteaine taotluse põhjendatult kooskõlastamata 14 päeva jooksul dokumentide laekumise päevast arvates. Kui 14 päeva jooksul PPA ega KAPO taotlust ei kooskõlasta või ei edasta põhjendust, miks nad jätavad taotluse kooskõlastamata ega taotle tähtaja pikendamist, loetakse piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlus kooskõlastatuks ilma sellekohase erikinnitusega.</i></p> <p>Kuigi KemS-i § 15² lõike 2 tekstist see otseselt ei selgu, siis seletuskirjast nähtub, et PPA ja KAPO peavad taotluse kooskõlastamata jätmisel põhjendused saatma TTJA-le. Arvestades, et PPA ja KAPO kontrollivad avaliku korra või riigi julgeoleku kaitsega seonduvaid aspekte, võib näiteks kooskõlastamata jätmise põhjendus olla asutusesiseseks kasutamiseks või riigisaladuseks olev teave. Selleks, et eelnõuga kavandatav regulatsioon rakendajatele ühetaoline ja selge oleks, on vaja kokku leppida, kuidas sellist teavet TTJA-le edastatakse ja kuidas TTJA seda säilitab. Näiteks tekib küsimus sellest, kas PPA või KAPO peavad TTJA-le edastatavale teabele juurde märkima, kui tegemist on teabega, mille avaldamine seab ohtu avaliku korra või riigi julgeoleku kaitse (§ 15³ lg 5), või peavad</p>	
--	---	--

	<p>PPA ja KAPO edastama TTJA-le põhjenduse üksnes juhul, kui seda on võimalik taotlejale avaldada ja muul juhul kirjutavad, et teavet ei ole võimalik § 15⁵ lõike 5 alusel avaldada?</p> <p>Seletuskirjas võiks selgitada täpsemalt, kuidas eitava vastuse koostamine plaanitud on – tulenevalt KemS-i § 15⁵ lõikest 5 tuleb loa andmisest keeldumise korral teavitada taotlejat keeldumise õiguslikust alusest. Õiguslik alus on toodud sama §-i lõike 2 punktis 1 – ei ole täidetud KemS-i § 15² lõikes 1 loetletud tingimused. Palume selgitada, kas viidataksegi ainult sellele alusele või tuuakse ka PPA või KAPO põhjendus? Kui põhjendust ei tohi öelda, siis ilmselt kirjutatakse, et vastavalt KemS-i § 15⁵ lõikele 5 põhjendust ei avaldata, sest see seab ohu avaliku korra või riigi julgeoleku. Näeme vajadust täiendada KemS-i § 15⁵ lõiget 5 ja sätestada, et teavet ei avaldata ka siis, kui sellele kohaldub seaduses sätestatud juurdepääsupiirang.</p> <p>3. Seletuskirja lk 9 selgitatakse KemS-i §-s 15⁵ sätestatud loa andmisest keeldumisega seonduvat. Lõike 3 selgitustes öeldakse, et TTJA-l on õigus keelduda piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa väljastamisest, kui ei ole täidetud KemS-i § 15² lõikes 1 nimetatud tingimused. Eelnõukohases sätte tekstis öeldakse, et TTJA keeldub. Palume viia eelnõu ja seletuskiri kõnesoleva sätte osas omavahel koosõlla.</p>	<p>Seletuskirja täiendatud järgmise tekstiosaga: „Kui TTJA keeldub piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa väljastamisest, siis märgitakse keeldumise otsuses ka keeldumise alus, st kas ei ole täidetud KemS § 15² lõikes 1 nimetatud tingimused, on esitatud valeandmeid või on kahtlus, et piiranguga lõhkeaine lähteainet ei plaanita kasutada õiguspäraselt. Kui PPA või KAPO ei kooskõlastanud piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust ning nende kooskõlastamata jätmise otsus sisaldab teavet, mis võib ohustada avalikku korda või riigi julgeolekut ning on vajalik § 15⁷ lõikes 1 nimetatud eesmärkide täitmiseks, siis TTJA keeldub loa andmisest. TTJA ei avalda oma otsuses taotlejale ega teistele isikutele keeldumise põhjust ega sellega seotud teavet.“. Lisaks täiendati eelnõud lisa paragrahviga 15⁷ andmesubjekti õiguste piiramine.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Seletuskirja muudetud. Lauseosa „õigus keelduda“ asendatud „keeldub“.</p>
--	--	---

<p>Sotsiaal- ministeerium</p>	<p>§ 15¹ lg 2</p>	<p>Esitame Sotsiaalministeeriumi ettepanekud eelnõu seletuskirja täiendamiseks.</p> <p>1) Eelnõu § 1 punktis 3 (KemS § 15¹ lõikes 2) kirjeldatakse dokumente, mis tuleb piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa saamiseks esitada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile, sealhulgas tuleb esitada tervisetõendi otsus. Täna edastab juhtimisõiguse taotleja tervisetõendi andmed tõendi väljastanud tervishoiuteenuse osutaja Transpordiametile üldjuhul elektrooniliselt tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 59² lõike 2 alusel sätestatud tingimustel ja korras. Eelnõu seletuskirjas tuleks põhjalikumalt lahti selgitada, kuidas käesoleval juhul esitatakse tõend Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile.</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud.</p> <p>Seletuskirjas § 15¹ lg 2 osa täiendatud. TTJA saab tervisetõendi otsuse kehtivust kontrollida Transpordiameti e-teeninduse lehelt, sest tervisetõendi otsuse kehtivus on seotud juhiloa kehtivusega.</p>
	<p>§ 15³ lg 1</p>	<p>2) Eelnõu § 1 punktis 3 (KemS § 15³ lõikes 1) kirjeldatakse taotleja tervisekontrolli nõudeid. Seletuskiri ütleb: Lõikega 1 kehtestatakse nõue taotleja (juriidilise isiku puhul juhatuse liige või liikmed) terviseseisundile. Taotleja vaimne ja füüsiline tervis peavad võimaldama tal nitrometaani ohutult kasutada, mistõttu on üks piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise tingimusi tervisekontrolli läbimine ja tervisetõendi otsuse olemasolu. Sama tingimus kehtib neile juriidilise isiku juhatuse liikmetele, kes puutuvad kokku piiranguga lõhkeaine lähteaine käitlemisega kui juriidilise isiku puhul on vastutus ettevõtte sees edasi delegeeritud, on ettevõtja huvi siiski tagada ohutus ja maandada riskid. Selleks on soovituslik, et juhul, kui luba taotleb juriidiline isik, läbiksid need ettevõttes töötavad isikud, kes puutuvad kokku piiranguga lõhkeaine lähteaine käitlemisega, vajaduse korral samuti lisatervisekontrolli. Siinkohal ei saa nõus olla soovitusel ja vajadusega, tervisekontrolli nõue peab kehtima kõigile käitlejatele ühetaoliselt. Palume seletuskirja selles osas täpsustada.</p>	<p>Arvestatud ja selgitatud.</p> <p>Seletuskirja muudeti järgmiselt: „Seega juhul, kui luba taotleb juriidiline isik, peavad need ettevõttes töötavad isikud, kes puutuvad kokku piiranguga lõhkeaine lähteaine käitlemisega, olema läbinud või läbima samuti nõutud tervisekontrolli.“.</p>

	<p>§ 15³ lg 2</p>	<p>3) Eelnõu § 1 punktis 3 (KemS § 15³ lõikes 2) kirjeldatakse taotleja tervisekontrolli nõudeid, mis peavad vastama mootorsõidukijuhil tervisenõuetele. Puudub sisuline analüüs, miks on valitud need tervisenõuded. Seletuskirjas selgitatakse, et kaalutud on ka tervisetõendi sidumist relvaseaduse kohase tervisetõendiga või lõhkematerjaliseaduse kohase lõhkaja, lõhkemeistri ja pürotehnika tervisenõudega, mille tingimused on aga liiga piiravad. Selgitustest ei tule aga analüüsi, milliseid tervisekontrolli nõuded peaksid minimaalselt olema täidetud, et isik saaks ümber käia lõhkeaine lähteainega. Palume seletuskirja vastavate selgitustega täiendada.</p>	<p>Arvestatud osaliselt ja selgitatud.</p> <p>Eelnõu koostamise käigus peeti mitmeid läbirääkimisi, sh Sotsiaalministeeriumiga (edaspidi SOM). SOM-i soov oli, et uusi, täiendavaid tervisenõudeid ei kehtestataks, kuna perearstidel ja töötervishoiuarstidel on juba käesolevaga liiga palju erinevaid tervisenõudeid kehtestavaid õigusakte, mida tuleb järgida. Sellest tulenevalt otsustasime, et valida tuleb juba kehtivate tervisenõuete hulgast. Kaalusime erinevaid valikuvariante ja kuna määrus (EL) 2019/1148 jätab liikmesriigi otsustada, kuidas sisustada taotleja osas läbiviidav taustauuring, osutus valituks liikluseaduse kohane tervisetõend.</p> <p>Seletuskiri sisaldab põhjendusi (nt LS-i kohase tervisekontrolli käigus kontrollitakse nii sõltuvus-, psüühika-, isiksuse- kui ka käitumishäirete olemasolu), miks osutus valituks LS kohane tervisetõend.</p> <p>Lisaks täiendati seletuskirja järgmise tekstiosaga: „Määrus (EL) 2019/1148 jätab liikmesriigi otsustada, kuidas sisustatakse taotleja suhtes taustauuringu läbiviimine piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa menetluses.“.</p>
--	------------------------------	---	---

<p>Kliimaministeerium</p>	<p>§ 23 lg 3</p>	<p>Kliimaministeerium kooskõlastab seaduse eelnõu vaid märkustega arvestamisel.</p> <p>Eelnõu § 1 punktiga 4 muudetakse kemikaaliseaduse § 23 lõike 3 teist lauset, sätestades edaspidi kohustuslikuna esitada ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte käitamisloa saamiseks vajalikud kemikaaliseaduses nõutud dokumendid kohustuslikuna Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) järelevalve infosüsteemi (JVIS) kaudu.</p> <p>Seletuskirjas (lk 11) on toodud, et <i>„Infosüsteem võimaldab kohustuslike dokumentide varem sisestatud andmeid võtta aluseks, kui andmeid on vaja muuta ja parandada, mistõttu edaspidi väheneb ettevõtete ajakulu andmete sisestamisel ja kohustuslike dokumentide uuendamisel.“</i></p> <p>Nõustume, et andmete esitamine infosüsteemi kaudu on suundkuhu liikuda, kuid kahjuks ei ole eelnõus arvestatud kemikaaliseaduse (KemS) § 26 lõikega 2, mille kohaselt <i>kemikaaliseaduse kohane luba ei ole nõutav, kui ohtlikku kemikaali käideldakse tööstusheite seaduse alusel antud keskkonnakompleksloa, lõhkematerjaliseaduse või relvaseaduse alusel antud loa alusel, mille menetluses on hõlmatud ka käesoleva seaduse kohase käitamisloa kontrolliesemes olevaid nõudeid. See ei välista käesolevast seadusest tulenevate muude kohustuste ja nõuete täitmist.</i> Samuti ei ole arvestatud tööstusheite seaduse (THS) § 29 punktiga 2, mille kohaselt <i>kompleksloa taotlusele lisatakse ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul kemikaaliseaduse kohaselt nõutavad dokumendid“.</i></p> <p>Käesoleval hetkel esitab ettevõtte vajalikud KemS kohased dokumendid keskkonnaotsuste infosüsteemi (KOTKAS) kaudu keskkonnakompleksloa (edaspidi kompleksloa) taotluse juurde failidena. Keskkonnaamet (KeA) on seni nõudnud, et nimetatud dokumendid oleksid enne kompleksloa taotluse esitamist juba TTJA ja Päästeameti poolt kooskõlastatud. Eelmisel aastal hakati koostöös TTJA ja KeA-ga välja töötama protsessi, mille raames</p>	<p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>TTJA andmekogu JVIS-e muudatused on käesolevaga tehtud ning ettevõtted saavad edaspidi KemS kohaseid dokumente digitaalsel kujul esitada. Küll aga ei toimu andmevahetus JVIS-e ja Keskkonnaameti infosüsteemi KOTKAS-e vahel ning need muudatused eeldavad täiendavaid kulusid, mida käesoleva eelnõuga ette nähtud ei ole. Seetõttu ei ole võimalik eelnõusse lisada täiendavaid muudatusettepanekuid seoses tööstusheite seadusega.</p> <p>Seni kuni JVIS-e ja KOTKAS-e andmekogude vahel andmeid ei vahetata, tuleks TTJA-l koostöös KeA-ga välja töötada protseduuri reeglid, millest keskkonnakomplekslubade menetlemisel lähtutakse, kui taotlused sisaldavad ka KemS osa. Reegleid koostades peaks arvestama, et ettevõtted ei pea andmeid topelt esitama.</p>
----------------------------------	------------------	---	---

	<p>saaks nimetatud dokumendid TTJA-le kooskõlastamiseks esitada kompleksloa menetluse raames. Protsessi välja töötamine on veel pooleli, kuid see suurendab kindlasti kahe asutuse töökoormust.</p> <p>Kui jõustub eelnõukohane muudatus ja ettevõtte peab dokumente hakkama edaspidi esitama JVIS-e kaudu, siis suureneb halduskoormus, viies ettevõtteid kahte infosüsteemi kohati dubleerivaid andmeid esitama. Kahe infosüsteemi kaudu andmete esitamine ja menetlus oleks eelduste kohaselt alljärgnev:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Ettevõtte sisestab JVIS-esse vajalikud andmed, mille põhjal arvutatakse talle välja käitise ohtlikkuse kategooria. Nende andmete pealt osaliselt eeltäidetakse talle JVIS-es vajalikud dokumendid. Ta täiendab dokumente ja esitab need JVIS-es TTJA-le.</i> <i>2. Ettevõtte laeb need dokumendid JVIS-est failidena alla ja lisab KOTKAS-esse kompleksloa taotluse juurde.</i> <i>3. KeA saadab dokumendid TTJA-le ja küsib, kas need on nõuetekohased. (Selgituseks: KeA võtab menetlusse ainult nõuetekohased taotlused (keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 49 lg 1) ja seetõttu on vaja veenduda, et taotlusele lisatud dokumendid vastavad nõuetele).</i> <i>4. TTJA vastab KeA-le, kas esitatud dokumendid on õiged, tehes lisaks ka võrdluse, kas kompleksloa taotluse juurde esitatud dokumendid on samad, mis neile JVIS-e kaudu esitati.</i> <i>5. Kui dokumendid on õiged, võtab KeA kompleksloa taotluse menetlusse ja teavitab TTJA-d. (Selgituseks: TTJA ei vaata dokumente enne läbi kui on kindel, et KeA on kompleksloa taotluse menetlusse võtnud.)</i> <i>6. TTJA hakkab ettevõtte esitatud dokumente läbi vaatama.</i> <i>7. TTJA kooskõlastab dokumendid JVIS-es ja saadab sealt kaudu ettevõttele teate, et dokumendid on kooskõlastatud ning lisaks saadab kooskõlastatud dokumendid failina KeA-le. (Selgituseks: Kõik dokumendid ei ole avalikud ja KeA neid ise JVIS-est sisse logimata ei näe.)</i>	
--	--	--

8. KeA registreerib need dokumendid kompleksloa menetluse juurde ja saab loa eelnõu välja saata. (Selgituseks: TTJA kooskõlastamisotsus on KeA-le siduv, st kui TTJA dokumente ei kooskõlasta, peab KeA tegema kompleksloast keeldumise otsuse.)

Siinkohal näeme lahendusena muuta THS-i ja KemS-i selliselt, et kompleksloa taotluse juurde esitatakse edaspidi juba TTJA poolt väljastatud ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga käitamisloa teave – ohukategooria ning loa number. Lisaks teeme ettepaneku anda KeA-le ligipääs JVIS-esse, lubamaks neil käitamisloaga ning kooskõlastatud dokumentidega vajadusel tutvuda. Ka seni rakendati üheksa aastat protsessi, kus kompleksloa taotluse juurde lisati juba TTJA poolt kooskõlastatud dokumendid. Samuti on ka täna TTJA ja KeA teadmatusel väljastanud eraldi load juhtudel, kui need KemS alusel peaks olema väljastatud ühe loa (kompleksloa). Märgime olulisena ka seda, et KemS ja THS kontrolliese ei ole alati sama. Näiteks mõni mahuti on kompleksloa kohase käitise osa ja kantakse loale, kuid käitis ohtlikuks sellest ei muutu, kuna TTJA jaoks on see mahuti eraldi käitamisloa all (nt kui mahutit hooldab ja selle käitamise eest vastutab hoopis teine ettevõtte).

Lähtuvalt eelnevast teeme ettepaneku lisada eelnõusse ka THS § 29 punkti 2 muudatus ning sõnastada THS § 29 punkt 2 järgmiselt:
„2) ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte puhul kemikaaliseaduse kohase ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohukategooria ning käitamisloa number;“.

Samuti teeme ettepaneku KemS § 26 lõikest 2 jätta välja tekstiosa „tööstusheite seaduse alusel antud keskkonnakompleksloa,“.

Eelnevalt tehtud ettepanekute alternatiiviks ehk käitamisloa andmine kompleksloa osana saab olla võimalik ainult juhul, kui näha ette infosüsteemide (JVIS ja KOTKAS) arendused andmevahetuseks (see tuleb kajastada eelnõu seletuskirjas mõjude ja kulude peatükis).

		<p>Eeldame, et protsessi välja töötamine, optimaalse menetluse loomine ning arenduste kulu-tulu analüüs (puudutab vaid ca 50 ettevõtet) võtab aega, samuti tuleb IT-arenduste jaoks vajalik rahaline ressurss leida. Oleme seisukohal, et seni kuni eelnevad tegevused ei ole tehtud, ei saa JVIS-e kaudu käitamisloa dokumentide esitamist kompleksloa kohustusega ettevõtetele kohustuslikuks teha.</p> <p>Lähtuvalt eelnevast Kliimaministeerium ei kooskõlasta eelnõud esitatud kujul ning palume eelnõud täiendada kirjas toodud tööstusheite seaduse § 29 punkti 2 ja kemikaaliseaduse § 26 lõike 2 muudatustega.</p>	
--	--	---	--

I kooskõlastusring

Kooskõlastaja või arvamuse esitaja	Eelnõu paragrahv, lõige, punkt	Märkuse või ettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud/selgitatud, mittearvestamise põhjus
Justiitsministeerium		<p>Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega.</p> <p>I. Sisulised märkused</p> <p>1. Eelnõu § 1 punktis 3, millega täiendatakse kemikaaliseadust §-dega 15¹–15⁶, esitatud § 15¹ lõike 3 punkti 4 kohaselt esitab taotleja piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa saamiseks mh tervisetõendi. Nii § 15³ lõike 2 kui seletuskirja (lk-d 5 ja 6) kohaselt mõistetakse tervisetõendina liikluseaduse (LS) § 101 lõikes 1 nimetatud tõendit. Eelnõu § 1 punktis 4 sätestatud muudatuse kohaselt tuleb dokumendid esitada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) järelevalve infosüsteemi kaudu.</p> <p>Esmalt märgime, et jääb arusaamatuks, miks soovitakse lõhkeainega seonduv valdkond siduda liikluseaduse alusel väljaantud tervisetõendiga. Olemuselt on tähelepanu suunatud lõhkeaine lähteaine käitlemisele, mitte aga sõiduki juhtimisele. Ka seletuskirjas (lk 6) rõhutatakse, et oluline ei ole mitte juhiloa olemasolu, vaid et isik on terve ja suudab piiranguga lõhkeaine lähteainet ohutult käidelda. Lisaks märgitakse seletuskirjas (lk 11), et piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutaja tervisekontrollile kehtivad samad nõuded, mis mootorsõidukijuhile ja relvaloa taotlejale. Eeltoodust tulenevalt leiame, et lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotleja tervisetõend peaks lähtuma pigem relvaseaduses ettenähtud relvaloa taotleja terviseseisundi nõuetest või lõhkematerjaliseaduse kohaselt lõhkajale, lõhkemeistrile ja pürotehnikule esitatud tervisenõuetest.</p>	<p>Arvestatud osaliselt ja selgitatud.</p> <p>Eelnõu väljatöötamise käigus kaaluti ka tervisetõendi sidumist relvaseaduse kohase tervisetõendiga, kuid leiti, et relvaseadusest tulenevad tervisekontrolli nõuded on liiga piiravad. Relvaseaduse kohaselt ei väljastata isikule tervisetõendit nt juhul, kui isikul puudub käsi, käel põial või on ühe käe osaline halvatus või käel on koordinatsioonihäired jne. Eeltoodu on vaid osa loetelust, mille puhul nägime, et nimetatud tervisekontrolli nõuded on isikutele, kes soovivad hobi korras piiranguga lõhkeaine lähteainet mudelismi valdkonnas kasutada, liiga piiravad. Samal põhjusel ei seotud piiranguga lõhkeaine lähteaine käitlejate tervisekontrolli nõuet lõhkematerjaliseaduse kohase lõhkaja, lõhkemeistri ja pürotehniku tervisenõudega.</p> <p>Ühtlasi juhime tähelepanu, et liikluseaduse kohase tervisekontrolli käigus kontrollitakse nii sõltuvus-,</p>

	<p>Teiseks, tervisetõend sisaldab isiku terviseandmeid, mis on eriliigilised isikuandmed. See tähendab, et nende töötlemisele, sh säilitamisele kehtivad rangemad nõuded. Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 9 lg 2 punkti g kohaselt peab isikuandmete töötlemine olema proportsionaalne taotletava eesmärgi suhtes, austama isikuandmete kaitse õiguse olemust ja tagama sobivad ja konkreetsed meetmed andmesubjekti põhiõiguste ja huvide kaitseks. Ei olemasolevast ega kavandatavast regulatsioonist nähtu, kuidas isiku terviseandmete töötlemist korraldatakse. Ei ole arusaadav, mis tingimustel isikute terviseandmeid sisaldavat tõendit TTJA infosüsteemis töödeldakse, sh säilitatakse ning kuidas on tagatud isikute õiguste kaitse. Kui TTJA ülesandeks loamenetluses on kontrollida kehtiva tervisetõendi olemasolu, mitte hinnata tõendi sisu, siis IKÜM artiklis 5 sätestatud eesmärgi piiangu ja minimaalsuse põhimõttest tulenevalt leiame, et praegusel juhul ei ole selline ulatuslik andmekogumine ja isiku eraelu riive põhjendatud. Teeme ettepaneku kasutada lahendust, kus ei nõuta</p>	<p>psüühika-, isiksuse- kui ka käitumishäirete olemasolu ning nende esinemisel isikule tervisetõendit ei väljastata. See oli teine põhjus, miks nägime, et nitrometaani käitlejate tervisekontrolli nõude saab siduda liikluseaduse kohase tervisekontrolliga, sest selle käigus kontrollitakse ka isikute vaimset tervist.</p> <p>Seletuskirjast (lk 11) eemaldatud tekstiosa „ja relvaloa taotlejale“.</p> <p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>TTJA menetlusi läbi viies peab lähtuma IKÜM-is toodud nõuetest. Sarnaselt piiranguga lõhkeaine lähteaine loa taotlemisele, kus isik esitab terviseandmed, esitavad terviseandmed ka lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevustunnistuse taotlejad. See tähendab, et selline menetlus ja sellised terviseandmed ei ole TTJA jaoks esmakordsed.</p> <p>Mööname, et taotleja vaatest oleks kindlasti lihtsam ja ka turvalisem, kui järelevalveasutus saaks teha terviseandmete päringu automaatselt terviseandmete infosüsteemist, kuid see</p>
--	---	--

	<p>taotlejalt mitte tervisetõendi TTJA-le esitamist, vaid et TTJA saaks tervise infosüsteemist päringuga kontrollida kehtiva tervisetõendi olemasolu.</p> <p>2. Eelnõu § 1 punktis 3 esitatud § 15⁴ lõike 3 järgi võivad Politsei- ja Piirivalveamet (PPA) ning Kaitsepolitseiamet (KAPO) küsida piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlejalt kooskõlastuse andmiseks vajalikke dokumente ja lisateavet. Seletuskirjas (lk 7) on öeldud, et lõike 3 alusel võivad nii PPA kui ka KAPO küsida piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlejalt vajalikke dokumente, et oma pädevuse piires kontrollida taotleja tausta ja kujundada arvamusi, kas lubada taotlejal piiranguga lõhkeaine lähteainet kasutada või mitte. Sättest ei selgu, mis teavet või dokumente ning kumb kooskõlastajatest küsida võib ja milliste asjaolude kontrollimiseks. Ka seletuskiri ei ava sätte sisu täpsemalt. Juhime tähelepanu, et IKÜM artiklis 5 sätestatud põhimõtete kohaselt peab isikuandmete töötlemine olema mh seaduslik, läbipaistev ning konkreetse eesmärgiga. Palume eelnõu täiendada selge eesmärgiga ning piiritleda kooskõlastajate pädevus.</p>	<p>eeldab erinevate andmekogude arendusi, millega kaasnevad täiendavad kulud. Arvestades, et piiranguga lõhkeaine lähteainete käitlejate suurusjärg on ligikaudu 50 ning tulevikus pigem see arv väheneb, siis täna ei pea me mõistlikuks ega vajalikuks eraldi andmekogusid arendada. Seletuskirja täiendatud.</p> <p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 2 lg 2 p d kohaselt ei kohaldata IKÜM, kui isikuandmeid töötlevad pädevad asutused süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise või nende eest vastutusele võtmise ja kriminaalkaristuste täitmisele pööramise, sealhulgas avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmise ja nende ennetamise eesmärgil. Seega ei teki piiranguga lõhkeaine lähteaine taotleja taustakontrolli tegemisel vastuolu IKÜM-ga, sest IKÜM võimaldab teostada avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmise ja nende ennetamise eesmärgil eelnimetatud taustakontrolle. Juhime täiendavalt tähelepanu, et nii PPA kui ka KAPO vajalikke dokumentide ja lisateabe</p>
--	--	---

	<p>3. Eelnõu § 1 punktis 3 esitatud § 15⁴ lõike 4 punktides 1 ja 2 tuleneb, et PPA ja KAPO kontrollivad taotleja karistusandmeid ning jätavad taotluse kooskõlastamata juhul, kui taotlejal on kehtiv karistus loetletud tegude eest. Seletuskirjas (lk 7) on selgitatud, et see kontroll toimub Eesti karistusregistri ja EL raamotsuse 2009/315/JSK alusel kehtestatud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta info vahetamise süsteemi kaudu.</p> <p>Leiame, et sellega on küll kontrolli ulatus arusaadav ja selgelt piiritletud, kuid samas jääb ebaselgeks, kumb asutus nimetatud kontrolli teeb. IKÜM art 5 lõike 1 järgi peab andmesubjektile olema arusaadav, kes ja millisel eesmärgil tema andmeid töötleb. Seetõttu tuleb eelnõus loa kooskõlastajate pädevus selgelt eristada.</p> <p>Lisaks märgime, et lõike 4 punkti 2 sõnastus („...kajastuvad nõukogu raamotsusega 2009/315/JSK, 26. veebruar 2009, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust (ELT L 93, 7.4.2009, lk 23–32) reguleeritud andmekogus“) ei ole täpne, kuna ECRIS-RI ei ole mitte andmekogu, vaid andmevahetuskanal, milles riigid vahetavad kodanike karistusandmed.</p> <p>Samuti tekib punkti 2 osas küsimus, miks käsitletakse vaid EL liikmesriikides toimepandud tegusid, aga kolmandad riigid sellesse huviringi ei kuulu? Kas see tähendab, et kui isikut on samaväärse teo eest karistatud nt Ukrainas, USA-s või Venemaal, siis loa taotluse kooskõlastamisel see takistuseks ei saa?</p>	<p>küsimisel peavad lähtuma asutuste põhimäärustes sätestatust.</p> <p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>PPA ja KAPO lähtuvad piiranguga lõhkeaine lähteaine taotleja taustakontrolli teostamisel asutuste põhimäärustes sätestatust. Lisaks viitasime juba eespool, et IKÜM art 2 lg 2 p d lubab julgeoleku eesmärgil IKÜM nõudeid mitte kohaldada, kui on vaja kaitsta ja ennetada ähvardavate ohtude eest avalikku julgeolekut.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Eelnõu § 15⁴ lg 4 p-s sõna „andmekogud“ asendatud sõnaga „andmevahetuskanal“.</p> <p>Arvestatud ja selgitatud.</p> <p>Nõustume ettepanekuga ja sõnastame 15⁴ lg 4 p 2 järgmiselt „on karistatud käesoleva lõike punktis 1 nimetatud samaväärse teo eest välisriigis ja karistusandmed kajastuvad nõukogu raamotsusega</p>
--	---	--

	<p>Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku sõnastada säte järgmiselt: „2) on karistatud käesoleva lõike punktis 1 nimetatud samaväärsse teo eest välisriigis;“.</p> <p>4. Eelnõu § 1 punktiga 6 täiendatakse kemikaaliseaduse § 45 pealkirja ja lõiget 1 pärast sõna „lähteaine“ sõnaga „soetamise“.</p>	<p>2009/315/JSK, 26. veebruar 2009, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust (ELT L 93, 7.4.2009, lk 23–32) reguleeritud andmevahetuskanalis;“.</p> <p>Selgitame, et nõukogu raamotsuse 2009/315/JSK, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja andmete sisu, art 7 lg 1 punkti d kohaselt kui kodakondsusjärgse liikmesriigi keskasutusele esitatakse kriminaalmenetluse eesmärgil artikli 6 kohaselt päring karistusregistri andmete kohta, edastab nimetatud keskasutus päringu teinud liikmesriigi keskasutusele kolmandates riikides tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, mis on edastatud kodakondsusjärgsele liikmesriigile ja on kantud karistusregistrisse. Ehk et kui LR-il on konkreetse isiku karistusandmed kolmandas riigis toime pandud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta olemas, siis ta edastab need andmed ka teisele LR-ile. Seetõttu jätame § 15⁴ lg 4 p 2 alles viite raamotsusele.</p> <p>Arvestatud.</p>
--	---	---

	<p>Kehtiv § 45 sätestab vastutuse piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemise, sissetoomise, omamise ja kasutamise nõuete rikkumise eest. Seletuskirjas märgitakse väga üldiselt, et punktiga 6 täiendatakse § 45 pealkirja ja lõiget 1 sõnaga „soetamise“, et vastutuse poolest oleks piiranguga kaetud ka lõhkeaine lähteaine soetamise nõuete rikkumine.</p> <p>Palume seletuskirja täiendada ning tuua välja, kus konkreetselt on sätestatud piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamise nõuded, viidates vastavalt asjakohastele seaduse ja/või EL määruse sätetele.</p> <p>5. Eelnõu lisa 1 ehk rakendusakti kavandi pealkirjaks on „Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmise kord“, samas sätestab § 1 aga loetelu piiranguga lõhkeaine lähteainetest, mida võib loa alusel kasutada. Määruse pealkirja ja sisu ei saa pidada kooskõlas olevaks. Juhime tähelepanu, et määruse eelnõu pealkiri peab märksõnaliselt edasi andma regulatsioonieseme ja olema kooskõlas volitava seaduse asjakohaste sätetega. Liiga lakoonilised pealkirjad ei väljenda määruse sisu piisavalt. Kui volitusnormile vastavas sõnastuses pealkiri ei ava piisavalt määruse sisu või ei taga õigusakti identifitseerimise eesmärki, siis tuleb see esitada sõnastuses, mis seda eesmärki täidab. Palume määruse pealkiri ja sisu omavahel vastavusse viia. Lisaks palume hinnata, kas ja mil määral on loa andmise tingimusi vaja määruse tasandil kehtestada, arvestades seadusesse kavandatud regulatsiooni.</p> <p>II. Normitehnilised ja keelemärkused Palume lisaks arvestada käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega mõjude kohta.</p>	<p>Seletuskirja täiendatud järgmiselt „Piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamise nõuete puhul lähtutakse määruuses (EL) 2019/1148 toodust.“.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Määruse pealkiri sõnastati järgmiselt „Loetelu piiranguga lõhkeaine lähteainetest, mida üldsuse hulka kuuluv isik võib soetada, sisse tuua, omada ja kasutada“.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Normitehnilised muudatused eelnõus ja seletuskirjas sisse viidud.</p>
--	--	---

Rahandus- ministeerium	§ 15 lg 2	Eelnõu § 1 punktiga 1 muudetakse kemikaaliseaduse (KemS) § 15 lõiget 2, mille kohaselt tohib piiranguga lõhkeaine lähteainet kättesaadavaks teha üksnes hulgikaubanduses ja sularahata arvelduse korras. Seletuskirjas on märgitud, et edaspidi tohib piiranguga lõhkeaine lähteainet kättesaadavaks teha ka üldsuse hulka kuuluvale isikule, kes on füüsiline või juriidiline isik ning kelle tegutsemise eesmärk ei ole seotud tema kaubandus-, äri-ega kutsetegevusega. Eelnõu tekstist aga tuleneb, et kehtiv sõnastus asendatakse uuega (mitte ei täiendata).	Arvestatud. Paragrahvi 15 lõikest 2 jäetakse välja sõna „üksnes“ ja säte, mis juurde lisatakse, saab lõikeks 2 ¹ .
	§ 15 ¹	Kui eelnõu eesmärk on kehtestada nõuded ainult üldsuse hulka kuuluvale isikule piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamiseks, siis teeme ettepaneku selguse mõttes lisada eelnõu § 1 punktiga 2 lisatava KemS § 15 ¹ pealkirja ka vastav viide (määruse kavandis on seda kasutatud).	Mittearvestatud ja selgitatud. Eelnõu punkti 1 § 15 ¹ pealkirja muudeti ja sõnastati järgmiselt „Piiranguga lõhkeaine lähteainete loetelu ja piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba“. Kasutusele võeti tekstiosa „Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba“, kuna viidatud tekstiosa on muidu pikk ja lohisev.
	§ 15 ¹ lg 4	Eelnõu § 1 punktiga 2 lisatavas KemS § 15 ¹ lõikes 4 on viidatud lõike 4 (sama lõige) alusel antud kooskõlastusele. Seletuskirjas on märgitud, et kooskõlastus tuleb saada PPA-lt ja KAPO-lt, aga eelnõu seda ette ei näe, samas on see sätestatud eelnõu alusel kehtestatavas ettevõtlus- ja infotehnoloogia ministri määruse kavandis. Lisaks on eelnõus ja seletuskirjas erinevad tähtajad loa andmiseks. Palume eelnõu vastavalt parandada.	Arvestatud ja selgitatud. Eelnõu punkti 2 kohaselt sõnastati § 15 ⁴ lõige 2 (paragrahvi ja lõike muudatused) järgmiselt „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet edastab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse Politsei- ja Piirivalveametile ning Kaitsepolitseiametile, kes oma pädevuse piires kooskõlastavad või jätvavad kasutamise loa taotluse põhjendatult kooskõlastamata 14 kalendripäeva jooksul

	<p>§ 15¹ lg 5</p>	<p>Juhime tähelepanu, et eelnõu § 1 punktiga 2 lisatava KemS § 15¹ lõikes 5 on viidatud loa taotlemise korrale, ministri määruse kavand on pealkirjastatud loa väljastamise korrana.</p>	<p>dokumentide laekumise päevast arvates. Kui kooskõlastav asutus ei ole tähtaja jooksul piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust kooskõlastanud ega taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse taotlus kooskõlastatuks vaikimisi.“.</p> <p>Eelnõus ja seletuskirjas esitatud tähtjad ühtlustati.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Paragrahvi 15¹ lõige 4 (lõike muudatus) sõnastati järgmiselt: „Loetelu piiranguga lõhkeaine lähteainetest, mida üldsuse hulka kuuluv isik võib soetada, sisse tuua, omada ja kasutada, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“. Paragrahvi 15¹ lg-s 4 sätestatu ja määruse kavandi pealkiri ühtlustati.</p>
	<p>§ 15² lg-d 5 ja 6</p>	<p>Eelnõu § 1 punktiga 2 lisatava KemS § 15² lõigetes 5 ja 6 on sätestatud loa andmisest keeldumise alused. Eelnõu sõnastusest tuleneb, et sätetes viidatud juhtudel ei ole TTJA-l kaalutlusruumi otsuse tegemiseks, mida seletuskirjast võiks välja lugeda.</p>	<p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>Seletuskirjas on § 15⁵ lõike 3 (järjekorranumber muutunud) kohta toodud selgitav näide selle kohta, mida mõeldakse piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlemisel valeandmete esitamisenä, tegemist ei ole kaalutlusõigusega. TTJA keeldub piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa väljastamisest, kui § 15⁵</p>

	<p>§ 15³ lg-d 2 ja 3</p>	<p>Palume kaaluda, kas eelnõu § 1 punktiga 2 lisatava KemS § 15³ lõigetes 2 ja 3 oleks õigem viidata § 15² lõikele 2, kuna see sätestab loa väljastamise tingimused (sh § 15² lõigetes 5 ja 6 sätestatud tingimustele mittevastavus).</p>	<p>lõikes 3 loetletud tingimused ei ole täidetud.</p> <p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>Paragrahvi 15⁵ lõike 2 (uus numeratsioon) kohaselt annab TTJA piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa, kui puudub taotletavast kontsentratsioonist väiksemas kontsentratsioonis piiranguga lõhkeaine lähteaine või alternatiivse aine kättesaadavus, millega taotleja saavutaks kasutamise eesmärgi. Kõnesoleva punkti olemus võib aja möödudes muutuda, kui taotleja loa taotlemise hetkel võis taotletavast kontsentratsioonist väiksemas kontsentratsioonis piiranguga lõhkeaine lähteaine või alternatiivse aine kättesaadavus puududa, aja jooksul võib see tekkida ning see ei saa olla loa kehtetuks tunnistamise aluseks. Seetõttu ei saa ka viidata §-le 15⁶ (uus numeratsioon).</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Seletuskirja täiendatud „Juhul kui Vabariigi Valitsus TTJA-le lisaraha ei eralda, kaetakse vajaminev ressurs olemasoleva tööjõu arvelt. Küll aga juhime tähelepanu, et TTJA tegeleb järelevalvet läbi viies mh kõrgendatud ohuobjektidega</p>
	<p>Seletuskiri</p>	<p>Seletuskirja punktis 7 on toodud: "TTJA-l on vajadus 1 täiendava ametikoha loomiseks 2023. aastal, palgakuluga 40 000 eurot aastas. TTJA-l ja MKMi valitsemisalal puuduvad võimalused leida selleks vahendeid omavahenditest, mistõttu on vajalik leida täiendavad vahendid riigieelarvest." Vajalik on seletuskirja täpsustada, kuidas kavatakse eelnõud rakendada juhul kui Vabariigi Valitsus lisavahendeid ei eralda. Kõiki</p>	

	<p>lisavahendeid menetletakse Vabariigi Valitsuses ühtsetel alustel riigi eelarvestrateegia 2023-2026 protsessis käesoleva aasta sügisel.</p>	<p>ning tööjõuressursside ümber jagamisel, võib juhtuda, et mõni teine järelevalvevaldkond saab planeeritust vähem tähelepanu.“.</p>
<p>Siseministeerium</p>	<p>Esitasite kooskõlastamiseks kemikaaliseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi <i>eelnõu</i>). Siseministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel.</p> <p>Eelnõu materjalidest nähtub, et nii Politsei- ja Piirivalveametile (edaspidi <i>PPA</i>) kui ka Kaitsepolitseiametile (edaspidi <i>KAPO</i>) pannakse täiendav ülesanne – piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa kooskõlastamine. Esmalt märgime, et eelnõu tekstist ilma seletuskirja ja lisatud ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri määruse kavandita Siseministeeriumi valitsemisala asutuste kaasamine välja ei tule, samuti ei selgu eelnõust nimetatud kooskõlastamise eesmärk. Sellise kohustuse panemine vajab Siseministeeriumi hinnangul täiendavat analüüsimist ja läbirääkimist. Olles tutvunud eelnõu materjalidega ei näe me vajadust sellise kooskõlastamiskohustuse panemiseks PPA-le ja KAPO-le. Oleme nõus, et Siseministeeriumi valitsemisala asutustel peaks olema teave isikutest, kes piiranguga lõhkeaine lähteainet kasutavad, kuid eelnõus kavandatud viisil kontrolli tegemist ei pea me võimalikuks. Esitame ettepanekud kõnesoleva küsimuse lahendamiseks allpool.</p> <p>Lisaks juhime tähelepanu sellele, et praegu jääb arusaamatuks Siseministeeriumi valitsemisalale eelnõu seadusena jõustumisel</p>	<p>Seletuskirja mõju alavaldkonda 6.3 täiendati „PPA ja KAPO teevad vastavalt oma pädevusele loa taotleja suhtes enne piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa väljastamist taustakontrolli, s.t</p>

	<p>§ 15¹ lg 4</p>	<p>kaasnev mõju, sh täiendav töökoormus. Peame oluliseks seda aspekti seletuskirjas rohkem avada.</p> <p>Järgnevalt toome välja märkused konkreetsete sätete kohta:</p> <p>1. Eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt muudetakse kemikaaliseaduse (edaspidi <i>KemS</i>) § 15¹ (Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlemine) ning lõikes 4 sätestatakse, et Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi <i>TTJA</i>) lahendab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse 30 tööpäeva jooksul <u>lõikes 4 sätestatud kooskõlastuse saamisest arvates</u>. Kui <i>TTJA</i> ei lahenda taotlust eelnimetatud tähtaja jooksul, ei loeta piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba vaikimisi antuks. Antud sättes viidatakse lõikele 4, kuigi ei selles ega ka teistes eelnõus esitatud sätetes kooskõlastamisest ei räägita. Seega, seaduse tekstist ei selgu, kellega loa andmine kooskõlastada tuleb. Ilmselt sooviti viidata kõnesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatava määruse § 3 lõikele 4, mis näeb ette: „(4) <i>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet edastab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse Politsei- ja Piirivalveametile ning Kaitsepolitseiametile, kes oma pädevuse piires kooskõlastavad või jätavad taotluse põhjendatult kooskõlastamata 14 tööpäeva jooksul dokumentide laekumise päevast arvates.</i>“. Siseministeeriumi hinnangul ei ole õige viidata seaduse tekstis selliselt alamaktile.</p> <p>Seletuskirjas märgitakse, et PPA ja KAPO teevad loa menetluse protsessi raames nitrometaani loa taotlejate taustakontrolli.</p>	<p>päringute tegemist eri andmekogudesse, ning see toob ebasoovitava mõjuna kaasa töökoormuse väikese kasvu, kuna isikuid, kelle tausta tuleb kontrollida, on u 50.“.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Eelnõu punkti 2 kohaselt sõnastati <i>KemS</i>-i § 15⁴ lg 2 (uus numeratsioon) sõnastati järgmiselt: „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet edastab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse Politsei- ja Piirivalveametile ning Kaitsepolitseiametile, kes oma pädevuse piires kooskõlastavad või jätavad piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse põhjendatult kooskõlastamata 14 kalendripäeva jooksul dokumentide laekumise päevast arvates. Kui kooskõlastav asutus ei ole tähtaja jooksul piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust kooskõlastanud ega taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse taotlus kooskõlastatuks vaikimisi.“.</p> <p>PPA ja KAPO taustakontrolli kohustuse seadmine tõsteti määruse kavandist seaduse muutmise eelnõusse.</p>
--	------------------------------	--	---

	<p>Leiame, et sellise kohustuse panemine rakendusaktis ei ole õiguslikult korrektne, nii kooskõlastajad kui ka taustakontrolli tegijad ning nende õigused ja kohustused tuleb ette näha seaduses, mitte määruses.</p> <p>Olulise puudusena toome välja selle, et ei eelnõus ega lisatud materjalides ei ole toodud, millised on PPA ja KAPO õigused nõ taustakontrolli läbiviimiseks. Kuna tegemist on isikute põhiõigusi riivava meetmega, siis peab taustakontrolli läbiviimine olema seaduse tasandil piisavalt selgelt välja toodud.</p> <p>Tulles kirja alguses väljatoodu juurde märgime, et Siseministerium ei soovi PPA-le ja KAPO-le kohustust teha kõikidele isikutele taustakontrolli. Teeme ettepaneku lahendada see küsimus PPA-lt ja KAPO-lt arvamuse küsimisega selliselt, et TTJA-l on kohustus PPA-le ja KAPO-le taotlus edastada, kuid neil ei ole kooskõlastamise kohustust, vaid vajadusel esitavad nad arvamuse, millele tuginedes saab TTJA keelduda loa andmisest. Teeme ettepaneku sätestada see järgmiselt:</p> <p><u>„(...) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet esitab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse Kaitsepolitseiametile ja Politsei- ja Piirivalveametile arvamuse avaldamiseks. Tähtaeg arvamuse andmiseks on 14 päeva. Kui Kaitsepolitseiamet või Politsei- ja Piirivalveamet ei ole arvamust määratud tähtaja jooksul andnud ega tähtaega pikendanud, võib taotluse lahendada nende arvamusest.</u></p> <p><u>(...) Kaitsepolitseiamet või Politsei- ja Piirivalveamet võib küsida piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlejalt</u></p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Eelnõusse lisati KemS-i § 15⁴ lõige 4 ja sellele vastavalt täiendati ka seletuskirja.</p> <p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>Eelnõu kohaselt sõnastati KemS-i § 15⁴ lõige 2 järgmiselt: „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet edastab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse Politsei- ja Piirivalveametile ning Kaitsepolitseiametile, kes oma pädevuse piires kooskõlastavad või jätavad piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse põhjendatult kooskõlastamata 14 kalendripäeva jooksul dokumentide laekumise päevast arvates. Kui kooskõlastav asutus ei ole tähtaja jooksul piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust kooskõlastanud ega taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse taotlus vaikimisi kooskõlastatuks.“. Juhime tähelepanu, et nii PPA kui ka KAPO on kaasatud piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa menetlusse oma pädevuse piires, mis mh hõlmab ka isikute kohta kontrollpäringute tegemist</p>
--	--	---

	<p><u>ja muudelt isikutelt arvamuse kujundamiseks vajalikke dokumente ja lisateavet.</u></p> <p><u>(...) Kaitsepolitseiametil ja Politsei- ja Piirivalveametil on õigus teha ettepanek keelduda lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse rahuldamisest, kui füüsilisest isikust taotleja või juriidilisest isikust taotleja korral juhtimis- või kontrollorgani liige:</u></p> <p><u>1) on karistatud esimese astme kuriteo, riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona, lõhkeseadeldist või tulirelva kasutades, olenemata karistusandmete kustumisest karistusregistrist;</u></p> <p><u>2) ei esita nõutud ajaks täiendavaid dokumente või lisaselgitusi;</u></p> <p><u>3) võib kujutada ohtu avalikule korrale või Eesti Vabariigi julgeolekule.“.</u></p> <p>Juhime tähelepanu, et meie pakutud sõnastuses oleme viidanud karistusandmetele laiemalt, kui praeguses eelnõus. Soovitame kaaluda võimalust kontrollida ka karistusregistri arhiiviandmeid.</p>	<p>karistusregistrist, lisaks ei ole TTJA-l praegu õigust teha karistusregistrist isikute kohta kontrollpäringuid. Analoogselt on see lahendatud lõhkematerjaliseaduses.</p> <p>PPA ja/või KAPO või mõlemad peavad tegema isikute taustakontrolli teises EL-i liikmesriigis tehtud süüdimõistvate otsuste kohta – need karistusandmed on kajastatud nõukogu raamotsuses 2009/315/JSK, 26. veebruar 2009, mis käsitleb karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust.</p> <p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>KemS-i § 15⁴ lg 4 punkti 1 kohaselt jätvavad PPA ja KAPO piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse kooskõlastamata, kui füüsilisest isikust taotleja või juriidilisest isikust taotleja korral on juhatuse liige karistatud esimese astme kuriteo, riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona, lõhkeseadeldist või tulirelva kasutades, ning tema karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Seega, arhiveeritud karistusregistri andmeid otsuse tegemisel arvesse ei võeta.</p>
--	--	---

	<p>§ 15¹ lg 5</p> <p>§ 15² lg 5</p>	<p>Arvestades eeltoodut, tuleks eelnõusse lisada TTJA-le õigus keelduda loa väljastamisest KAPO või PPA ettepanekul ehk täiendada tuleks eelnõu § 1 punktiga 2 KemS-i lisatavat § 15².</p> <p>2. Juhime tähelepanu, et eelnõu § 1 punktiga 2 lisatava KemS-i § 15¹ lõikes 5 on viidatud loa taotlemise korrale, kuid lisatud rakendusakti kavand on pealkirjastatud loa väljastamise korrana. Lisaks märgime, et rakendusakti kavandi preambulis viidatakse KemS-i § 15¹ lõikele 6 alusel, mida KemS-i §-s 15¹ ei ole.</p> <p>3. Eelnõu § 1 punktiga 2 KemS-i lisatava § 15² (Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmine ja andmisest keeldumine) lõikes 5 sätestatakse, et TTJA keeldub piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmisest, kui füüsilisest isikust taotleja või juriidilisest isikust taotleja korral juhtimis-</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Eelnõu kohaselt – KemS-i § 15⁵ lg 3 punkt 4 (numeratsiooni muutus) – keeldub TTJA piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmisest, kui PPA või KAPO ei ole piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlust kooskõlastanud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>KemS-i § 15¹ lõige 4 (numeratsiooni muutus) sõnastati järgmiselt:</p> <p>„Loetelu piiranguga lõhkeaine lähteainetest, mida üldsuse hulka kuuluv isik võib soetada, sisse tuua, omada ja kasutada, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“.</p> <p>Rakendusakti kavandi preambulisse on lisatud viide KemS-i § 15¹ lõikele 4.</p> <p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>Eelnõu § 1 punktiga 3 lisatakse KemS-i § 15⁵ (numeratsiooni muutus), mis käsitleb</p>
--	---	--	--

	<p>või kontrollorgani liige <u>on karistatud esimese astme kuriteo, riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona, lõhkeseadeldist või tulirelva kasutades, ja tema karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud.</u> Seletuskirja kohaselt on TTJA-l õigus keelduda piiranguga lõhkeaine lähteaine loa väljastamisest, kui taotlejal ei oma sama paragrahvi lõike 3 kohast kehtivat nõuetekohast tervisetõendit, nt on taotlejal probleeme vaimse tervisega, raskekujuline psüühikahäire, probleeme piiratud teovõimega ja talle on määratud eestkostja või <u>karistatud esimese astme kuriteo, riigivastase süüteo või süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona, lõhkeseadeldist või tulirelva kasutades, või ei ole tema karistusandmed karistusregistrist kustutatud.</u> Tulenevalt eelnõus kavandatud KemS-i § 15² lõike 5 punktist 2 keeldutakse loa väljastamisest, kui karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud ehk kehtiva karistatuse korral. Seletuskirjas tuleb sõna „või“ asendada sõnaga „ja“, vastasel korral erineb see seaduses sätestatud tingimusest.</p> <p>Lisaks juhime tähelepanu sellele, et praegu ei selgu seletuskirjast, kas TTJA teeb kontrollpäringu karistusregistrisse ise või eeldatakse, et isiku karistatust kontrollib PPA või KAPO. Siseministerium on seisukohal, et TTJA peaks isiku karistatuse kontrollimiseks vajaliku päringu ise tegema. Kui meie kirja punktis 1 esitatud ettepanekut karistusregistri arhiivandmete kasutamise osas arvestatakse, siis võib kaaluda ka sellist</p>	<p>piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmist ja andmisest keeldumist. Sätet muudeti ja taustakontrolli tehes võetakse arvesse üksnes isiku suhtes kehtivaid karistusi.</p> <p>Mittearvestatud ja selgitatud.</p> <p>Seletuskirja on lisatud täpsustus, et PPA ja KAPO teevad muu hulgas isikute kohta kontrollpäringuid karistusregistris. Ühtlasi juhime tähelepanu, et § 15⁴ lõigete 2 ja 4 kohaselt: PPA ja KAPO kooskõlastavad või jätavad põhjendatul juhtudel</p>
--	--	--

	<p>§ 15³ lg 1</p>	<p>lahendust, kus TTJA kontrollib kehtivat karistatust ja PPA või KAPO arhiivi kantud andmeid.</p> <p>Eelnõu § 1 punktiga KemS-i lisatava § 15³ (Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa peatamine ja kehtetuks tunnistamine) lõike 1 kohaselt <u>võib TTJA piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa kehtivuse peatada kuni 6 kuuks, kui ametil on põhjendatud alus arvata, et loa andmise tingimused ei ole enam täidetud.</u> Seletuskirjas märgitakse: „<i>Lõikega 3 sätestatakse, et TTJA tunnistab kehtetuks piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa, kui loa omanik ei vasta enam KemS § 15² lõigetes 5 ja 6 toodud nõuetele või kui loa peatamise aluseks olnud asjaolu ei ole loa peatamise tähtaja jooksul kõrvaldatud või ära langenud. Peatamise aluseks võib olla näiteks asjaolu, et isikut süüdistatakse süüteo toime panemises või on isiku näol tekkinud oht Eesti riigi julgeolekule või ei ladustata piiranguga lõhkeainete lähteainet ohutult. Kui süüdistus on põhjendatud, järgneb piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa peatamisele loa kehtetuks tunnistamine. Kui selgub aga, et süüdistus on alusetu (puudus kõrvaldatakse või langeb ära), taastatakse üldsuse hulka kuuluva isiku piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba esialgsetel tingimustel.</i>“.</p> <p>Loa andmise tingimus on kehtiv karistatus. Leiame, et kui loa kehtivust soovitakse peatada ajaks, kui isik on kahtlustatav või süüdistatav, siis tuleks see eraldi peatamise alusena välja tuua.</p>	<p>kooskõlastamata oma pädevuse piires, Nimetatud sõnastusega hõlmatakse isikute kohta kontrollpäringute tegemist karistusregistris. TTJA-l puudub alus isikute karistusregistri andmeid kontrollida.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Seletuskirja on muudetud (numeratsiooni muutus, uus asukoht on § 15⁶ lõikes 1). Süüdistuse osa on eemaldatud.</p>
--	------------------------------	---	--

	<p>§ 45 (kehtiv seadus)</p>	<p>Haldusakti peatamise aluseks ei saa olla arvamus, et tõenäoliselt isikut karistatakse vastava süüteo eest.</p> <p>Ühtlasi palume seletuskirjas selgitada, kust TTJA saab teada, et isikule on süüdistus esitatud.</p> <p>Toome välja, et kehtiva KemS-i § 45 näeb ette väärteokoosseisu piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemise, sissetoomise, omamise ja kasutamise nõuete rikkumise eest. Selle järgi karistatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1148 kohase piiranguga lõhkeaine lähteaine kättesaadavaks tegemise, sissetoomise, omamise või kasutamise nõuete rikkumise eest rahatrahviga kuni 300 trahviühikut. Menetluspädevust reguleerib KemS-i § 50, mille lõike 4 kohaselt on KemS-i §-des 45 ja 46 sätestatud väärteo kohtuväline menetleja PPA ning § 45 osas oma pädevuse piires ka TTJA ja kolmandast riigist sissetoomise osas Maksu- ja Tolliamet. Kui eelnõus kavandatud regulatsiooni järgi hakkab TTJA andma lube piiranguga lõhkeaine lähteainete soetamiseks, sisseveoks, omastamiseks ja kasutamiseks, kas siis ei peaks kõnealust koosseisu täiendama soetamisnõuete rikkumisega või näha ette eraldi koosseis loata tegevuse eest?</p>	<p>Arvestatud osaliselt ja selgitatud.</p> <p>KemS-i § 45 pealkirja ja § 45 lõiget 1 täiendati sõnaga „soetamise“.</p> <p>Eraldi koosseisu lisamist piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loata tegutsemise eest ei pea praegu mõistlikuks ega vajalikuks, kuna kättesaadavaks tegemine katab ka soetamise. Viidatud koosseis katab ka piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise ilma sellekohase loata.</p>
<p>Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet</p>	<p>§ 15¹ lg 4</p>	<p><u>KemS-i muutmise eelnõu: § 15¹. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlemine</u></p> <p>(4) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet lahendab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse 20</p>	<p>Arvestatud.</p>

	<p>§ 15² lg 3</p> <p>§ 15² lg 4</p>	<p>tööpäeva jooksul lõikes 4 sätestatud kooskõlastuse saamisest arvates. Kui Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ei lahenda taotlust eelnimetatud tähtaja jooksul, ei loeta piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba vaikimisi antuks.</p> <p>Seletuskirjas: TTJA lahendab piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotluse <u>20 tööpäeva</u> jooksul sellest hetkest, kui PPA-lt ja KAPO-lt kooskõlastus saadi.</p> <p>§ 15². Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa andmine ja andmisest keeldumine</p> <p>(3) Taotleja või juriidilisest isikust taotleja korral tulumaksuseaduse § 8 mõistes juhtimis- või kontrollorgani liikme terviseseisund peab vastama tervisenõuetele. Terviseseisundi vastavus tervisenõuetele tehakse kindlaks enne piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotlemist tervisekontrolliga ja tõendatakse tervisetõendiga. Kuidas kontrollida, et juriidilise isiku, mitte juhtimis- või kontrolliorgani liikme terviseseisund(id) vastab nõuetele?</p> <p>(4) Taotlejal või juriidilisest isikust taotleja korral juhtimis- või kontrollorgani liikmel peab olema liikluseaduse § 101 lõike 10 kohane või relvaseaduse § 35¹ lõike 4 kohane kehtiv nõuetekohane tervisetõend. Liikluseaduse ja relvaseaduse kohased tervisetõendid on erineva kaaluga ja relvaseaduse</p>	<p>20 tööpäeva on peaaegu sama mis 30 päeva, seega jäeti alles 30 päeva ja vastavad parandused tehti ka seletuskirja. Seletuskirjas asendati 20 tööpäeva 30 päevaga.</p> <p>Selgitatud.</p> <p>Juriidilist isikut ettevõtte tegevuses esindavad, sh vastutavad, juhatuse liikmed, eemaldatud on kontrollorgani liikmed, mis oli esialgses eelnõu versioonis. Kui juriidilise isiku puhul on vastutus ettevõtte sees edasi delegeeritud, on siiski ettevõtja huvi tagada ohutus ja maandada riskid. See tähendab lasta vajaduse korral neil ettevõttes töötavatel isikutel, kes puutuvad kokku piiranguga lõhkeaine lähteaine käitlemisega, teha lisatervisekontroll. Käesolev selgitus on lisatud ka seletuskirja.</p> <p>Selgitatud.</p> <p>Eeldada võib, et piiranguga lõhkeaine lähteaine käitlejatel, antud juhul nitrometaani kasutajatel, on juhiluba, kuna</p>
--	---	---	---

	<p>kohase tervisetõendi taotlemine on finantsiliselt oluliselt kulukam. Kas siis võimaluse korral tuleks eelistada odavamat varianti? Kas igasuguse kategooria juhtimisõiguse taotlemise tervisetõend on sobilik?</p> <p>Kui loa taotleja on välisriigi kodanik, siis kas ta peab taotlema Eestis nõuetekohase tervisetõendi või kui tal on kehtiv EL-i juhiluba, siis see on ka ok?</p> <p>Relvaloa taotlemisel on vajalik psüühilise seisundi hindamise tõend, kuid sõiduki juhtimiseks taolist tõendit vaja ei ole.</p>	<p>mudelismi kiirendusvõistlustel kohal käimiseks tuleb sinna sõita. Ent ei saa välistada, et taotlejal ei ole nõuetekohast tervisetõendit ja ta peab selle taotlema. Eelnõust on õigusselguse tagamiseks ja ülereguleerimise vältimiseks eemaldatud relvaseaduse kohase tervisetõendi nõue.</p> <p>Õigusselguse huvides sätet (uus numeratsioon: § 15³ lõige 2) muudeti. Taotlejal peab olema LS-i § 101 lõike 1 kohane kehtiv tervisetõend ja taotleja peab vastama tervisenõuetele, mis on LS-i § 97 lõikes 7 või 8 kehtestatud juhiloa omajale.</p> <p>LS-i § 97 lõike 7 kohaselt antakse AM-, A-, B-, T-kategooria ja A1-, A2-, B1-alamkategooria mootorsõiduki ja BE-kategooria autorongi juhiluba välja kehtivusega kümme aastat ning</p> <p>LS-i § 97 lõike 8 kohaselt antakse C-, D-kategooria ja C1-, D1-alamkategooria mootorsõiduki ning CE-, DE-kategooria ja C1E-, D1E-kategooria autorongi juhiluba välja kehtivusega viis aastat.</p> <p>Eelnimetatud tervisenõuded on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 1. juuli 2011. a määruses nr 80 „Mootorsõidukijuhi ja mootorsõiduki juhtimisõiguse taotleja ning</p>
--	--	--

	§ 15 ³ lg 4		<p>trammijuhi ja trammi juhtimisõiguse taotleja tervisekontrolli tingimused ja kord ning tervisenõuded, sealhulgas meditsiinilised vastunäidustused, mille korral mootorsõiduki ja trammi juhtimine ei ole lubatud“.</p> <p>Kui välisriigi kodanik tuleb taotlema piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba, et ta saaks seda Eestis kasutada (üldjuhul, nõukogu määruse (EL) 2019/1148 kohaselt taotleb taotleja piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa oma alalise elukoha riigist), siis KemS-i § 15³ lõike 2 kohaselt peab ta esitama piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise taotluses ka LS-i § 101 lõike 10 kohase kehtiva nõuetekohase tervisetõendi. Kui taotlejal seda ei ole, kuid ta on varem läbinud mõnes teises EL-i liikmesriigis tervisekontrolli, hinnatakse esitatud tervisetõendi aluseks olnud dokumente ja võrreldakse neid § 101 lõike 10 kohase tervisekontrolli väljastamise aluseks olnud dokumentidega. Siinkohal ei ole oluline mitte juhiloa olemasolu, vaid et isik on terve ja suudab piiranguga lõhkeaine lähteainet ohutult käidelda. Käesolev selgitus on lisatud ka seletuskirja.</p>
--	------------------------	--	---

	Määrus	<p>§ 15³. Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa peatamine ja kehtetuks tunnistamine</p> <p>(4) Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa peatamise või kehtetuks tunnistamise korral peab piiranguga lõhkeaine lähteaine omaja tagama tema valduses oleva piiranguga lõhkeaine lähteaine võõrandamise 30 kalendripäeva jooksul piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba omavale isikule või hävitama piiranguga lõhkeaine lähteaine Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti kontrolli all. Käesolevas lõikes sätestatud nõude täitmiseks võib Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet rakendada asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Kas see tähendab sisuliselt seda, et TTJA peab viibima hävitamise juures?</p> <p><u>Määruse kavand:</u></p> <p>Määrus kehtestatakse kemikaaliseaduse § 15¹ lõike 6 alusel.</p> <p>Õige on 'lõike 5' alusel.</p> <p>§ 2. Piiranguga lõhkeaine lähteaine taotluses esitatavate andmete loetelu ja tingimused</p> <p>(1) Üldsuse hulka kuuluv isik esitab piiranguga lõhkeaine lähteaine soetamise, sissetoomise, omamise ja kasutamise loa (edaspidi piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise luba) taotluses Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile järgmised andmed:</p>	<p>Selgitatud.</p> <p>See tähendab, et TTJA peab viibima hävitamise juures, kui piiranguga lõhkeaine lähteaine omaja otsustab selle hävitada, mitte võõrandada.</p> <p>Arvestatud ja selgitatud.</p> <p>Arvestades viimaseid muudatusi, viidatakse määruse preambulis lõikele 4 (numeratsioon muutus), kuna § 15¹ lõigete järjestus muutus.</p> <p>Selgitatud.</p> <p>Piiranguga lõhkeaine lähteaine kasutamise loa taotleja tervisekontrolli nõuded kehtestatakse eelnõu §-s 15³.</p>
--	--------	---	--

	<ol style="list-style-type: none"> 1) taotleja ees- ja perekonnanimi, isikukood, selle puudumise korral sünniaeg ning isikut tõendava dokumendi number; 2) kontakttelefon ja e-posti aadress; 3) elukoha aadress; 4) tervisetõend; 5) luba ühe- või mitmekordseks kasutamiseks; 6) piiranguga lõhkeaine lähteaine maksimumkogus ja maksimumkontsentratsioon; 7) piiranguga lõhkeaine lähteaine soovitud kasutusala; 8) piiranguga lõhkeaine lähteaine hoidmise kirjeldus ja tingimused; 9) asukoha andmed, kus piiranguga lõhkeaine lähteainet hoitakse ja kasutatakse; 10) piiranguga lõhkeaine lähteaine sissetoomise ja kasutamise ajakava; 11) riigilõivu tasumist tõendav dokument.	
--	--	--